

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

ARHIVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	6
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK).....	8
5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	9
6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
7. PRORAČUN ARHIVA ZA 2022. GODINU	11
8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	11
8.2. Pregled prihoda i primitaka	12
8.3. Bilanca stanja	12
9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	12
9.1. Upošljavanje na određeno vrijeme.....	12
10. JAVNE NABAVE.....	13
10.1. Nabava polovnog službenog vozila	13
11. KOMENTARI	15
PRIVICI.....	15

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Arhiva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Arhiv) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Arhiva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Arhivu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Arhiva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Arhiva za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Arhiva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Arhivu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Nedostatke u postupku provedbe javne nabave polovnog službenog vozila (točka 10.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Arhiva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Arhiva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije.

Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 12.06.2023. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Arhiva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacijskim odnosima.

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o financijskoj reviziji Arhiva za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na financijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na Pravilnik o unutarnjem ustroju koji nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara i sustav financijskog upravljanja i kontrole koji nije uspostavljen u skladu sa važećim propisima.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom razdoblju.

Utvdili smo da je Arhiv u 2022. godini od ukupno pet prethodno danih preporuka, realizirao tri, jednu nije realizirao, dok je realizacija za jednu preporuku u tijeku.

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Preporučamo Arhivu da, u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, poduzme aktivnosti i riješi pitanje dugogodišnjeg iskazanog salda, na poziciji vrijednosnih papira, u svojim poslovnim knjigama.	Arhiv je, u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, riješio pitanje dugogodišnjeg iskazanog salda na poziciji vrijednosnih papira u svojim poslovnim knjigama, na način da je izvršeno isknjiženje navedenog salda.	
2.	Preporučamo Arhivu da dosljedno vrši primjenu zakonskih propisa koji reguliraju područje upošljavanja, posebno vodeći računa o ispunjavanju kriterija transparentnosti.	Arhiv je i u 2022. godini angažirao jednu osobu na određeno vrijeme bez provedbe natječajne procedure u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, sa prekidima između ugovora.	
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1/2020	Arhiv je dužan uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustroju sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji, s pribavljenim mišljenjima nadležnih institucija, upućen je prema Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje.	

³ Sve preporuke dane u izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u tijeku ili nisu ocijenjene u izvješću za 2021. godinu

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁴	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
3/2020	Arhiv je dužan implementirati sustav financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa relevantnim propisima.	Arhiv je kreirao temeljne dokumente koji su neophodni za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole.	
4/2020	Potrebno je da Arhiv poduzme mjere u cilju rješavanja pitanja dugogodišnjeg angažmana osoblja na temelju ugovora o djelu.	Ugovori o djelu se zaključuju za konkretne, povremene poslove i neznatno su veći u odnosu na prethodnu godinu.	

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizirane preporuke, preporuke čija je realizacija u tijeku, nerealizirane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uvjeti.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)

Izvješćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćene su tri preporuke. Sve tri preporuke su dane zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, jedna preporuka, koja nije otklonjena u 2022. godini, se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane u prethodnim izvješćima, te je u skladu s tim takva preporuka ponovljena u ovom izvješću.

U tablici koja slijedi (Tablica 2.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvješću.

Tablica 2. Preporuke za 2022. godinu

⁴ Sve preporuke dane u izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u tijeku ili nisu ocijenjene u izvješću za 2021. godinu

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁵	
			Finacijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	9.1.	Upošljavanje na određeno vrijeme		●		●
2.	10.1.	Nabava polovnog službenog vozila		●	●	
3.	10.2.	Nabava polovnog službenog vozila		●	●	

5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Unutarnji ustroj i način rada Arhiva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju Arhiva na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost u rujnu 2009. godine, koji je u 2015. godini izmijenjen i dopunjen. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Arhiva, uređen je način rada i rukovođenja, te opis poslova za ukupno 39 izvršitelja.

Prema važećem Pravilniku Arhiv ima tri osnovne organizacijske jedinice, Sektor za nadzor registratura, opće i pravne poslove, Sektor za zaštitu, sređivanje i obradu arhivske građe i Sektor za informacijsko-dokumentacijsku, izdavačku, naučno-istraživačku i kulturno-obrazovnu djelatnost.

Arhivom upravlja ravnatelj, koji ima dva zamjenika. Rukovodstvo Arhiva je Vijeće ministara BiH imenovalo 17.3.2021. godine, na mandatno razdoblje od četiri godine.

Zakonom o arhivskoj građi i Arhivu BiH definirane su nadležnosti Arhivskog vijeća BiH kao savjetodavnog tijela za područje arhivske službe, koje imenuje Vijeće ministara BiH. Arhivsko vijeće BiH raspravlja o općim pitanjima iz područja arhivske djelatnosti i daje preporuke i mišljenje o unapređenju djelatnosti, razmatra zajedničke programe razvoja arhivske djelatnosti, razmatra godišnje programe rada i izvješća o radu Arhiva, daje mišljenje o međunarodnoj suradnji na području arhivske djelatnosti, razmatra normative i standarde za arhivsku djelatnost Bosne i Hercegovine, imenuje Povjerenstvo za polaganje stručnih ispita za arhivska zvanja itd. Arhivsko vijeće BiH ima devet članova koji se imenuju na razdoblje od četiri godine. Ranije imenovani saziv, kome je mandat istekao u rujnu 2020. godine, svoje aktivnosti nije obavljao od 2018. godine. Ravnatelj Arhiva i njegovi zamjenici, kao i ravnatelji entitetskih arhiva i predsjednik Saveza društava arhivskih radnika BiH, su po položaju članovi Arhivskog vijeća BiH. Ostala tri člana Arhivskog vijeća BiH imenuju se iz reda članova Vijeća ministara BiH i resornih entitetskih ministarstava. Arhiv je u listopadu 2021. godine uputio dopis Vijeću ministara BiH i resornim ministarstvima za delegiranje svojih članova u Arhivsko vijeće. U tijeku 2022. godine su dostavljeni prijedlozi članova svih relevantnih institucija. Međutim, procedura imenovanja članova Arhivskog vijeća danom obavljanja završne revizije nije bila okončana.

Iako su institucije Bosne i Hercegovine bile u obvezi da do konca travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustroju sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja organa uprave BiH⁶ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis posla u

⁵ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

institucijama BiH⁷, Arhiv još uvijek nije završio aktivnosti na usklađivanju. Arhiv je 23.11.2022. godine uputio Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji, s pribavljenim mišljenjima nadležnih institucija, prema Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje. Vijeće ministara BiH je 28.11.2022. godine dostavilo dopis kojim se traže određene dopune izjašnjenjem na dobivena mišljenja. Postupajući po navedenim uputama, Arhiv BiH je izvršio dopunu materijala te Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju Arhiva BiH dostavio Vijeću ministara BiH 01.02.2023. godine kako bi se isti radi razmatranja i odlučivanja stavio na prvu narednu sjednicu Vijeća ministara BiH.

Po pitanju usklađivanja pravilnika s odlukama Vijeća ministara, dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka br. 1/2020 u Tablici 1.) te smo ocijenili da Arhiv poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Arhiv je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola

Sustav finansijskog upravljanja i kontrole u Arhivu je u značajnoj mjeri implementiran u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁸, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Arhiv je sačinio popis i mapirao poslovne procese, utvrdio i procijenio rizike i izradio registar rizika. Također, Arhiv je u tijeku 2022. godine donio Godišnji akcijski plan za uspostavu i unapređenje sustava unutarnjih finansijskih kontrola (doneseni su novi i ažurirani određeni interni akti u skladu sa rezultatima procjene rizika, izrađen je novi Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta).

Također, po preporukama unutarnje revizije na temu „Upravljanje rizicima u Arhivu BiH” usklađeni su identificirani pokazatelji (uspjeha i rezultata) u procesima srednjoročnog i proračunskog planiranja od strane Arhiva BiH.

Arhiv je sačinio Godišnje izvješće o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu i isti dostavio Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. U ovom izvješću Arhiv je naveo mjere koje planira provesti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

⁸ Službeni glasnik BiH, br.61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

7. PRORAČUN ARHIVA ZA 2022. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Arhivu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 754.000 KM (tekući izdaci 742.000 KM i kapitalni izdaci 12.000 KM). Proračunom je odobren 21 uposleni, a na 31.12.2022. godine u Arhivu je bilo 20 uposlenih osoba. Prosječan broj uposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Arhivu bio je 19.

Arhiv je svoje aktivnosti do usvajanja proračuna za 2022. godinu financirao na temelju odluka o privremenom financiranju za prva dva tromjesečja.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na odobrena sredstva iz tekuće pričuve u ukupnom iznosu od 32.200 KM. Početkom godine, na zahtjev Arhiva, Vijeće ministara BiH je odobrilo sredstva tekuće pričuve u iznosu od 24.200 KM za financiranje bruto plaća i naknada Arhiva. Sredstva su odobrena zbog manjka raspoloživih sredstava na poziciji bruto plaća i naknada, koje je uslijedilo zbog postavljenja državnog službenika iz 2021. godine, iznad odobrenog broja uposlenih po proračunu, a po rješenju Agencije za državnu službu institucija BiH o eksternom premještanju prekobrojnog državnog službenika iz Ministarstva pravde BiH.

Također, u siječnju 2023. godine Arhivu su odobrena sredstva tekuće pričuve za jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 8.000 KM.

Prema navedenom, Arhiv je u 2022. godini raspolagao sredstvima u ukupnom iznosu od 786.200 KM, a ukupno je realizirano 768.570 KM.

U 2022. godini izvršena su dva prestrukturiranja u ukupnom iznosu od 39.000 KM, koja je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH.

8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Arhiv je sačinio Godišnje financijsko izvješće za 2022. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz financijska izvješća može se konstatirati da je Arhiv, poštujući Pravilnik o financijskom izvješćivanju, sačinio zabilješku bilančnih pozicija uz bilancu stanja, kao i detaljna obrazloženja strukture rashoda i izdataka po svim odobrenim stavkama.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 768.570 KM, što je za 17.630 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2022. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće (528.987 KM), naknade troškova uposlenih (101.745 KM), ugovorene i druge posebne usluge (44.016 KM) i kapitalne izdatke (34.358 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 5.747 KM. Isti se odnose na prihode ostvarene od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava, drugih podnesaka i refundaciju bolovanja iz ranijih godina.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

8.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 200.243 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 305.148 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (200.243 KM), obveze prema uposlenim (73.758 KM), obveze prema dobavljačima (27.225 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

9.1. Upošljavanje na određeno vrijeme

Upošljavanje na određeno vrijeme uposlenika u institucijama BiH regulirano je Zakonom o radu u institucijama BiH⁹. Naime, člankom 9. spomenutog Zakona dopušteno je upošljavanje na određeno vrijeme do tri mjeseca¹⁰.

Tijekom godine u Arhivu je angažirana jedna osoba putem ugovora na određeno vrijeme bez prethodno provedene natječajne procedure. Poslovi na kojima je angažirana osoba vezani su za sistematizirano radno mjesto referenta za poslove međunarodne suradnje i sukcesije. Sa angažiranom osobom zaključena su četiri ugovora o radu na razdoblje od po tri mjeseca. Navedena osoba je nakon isteka posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme nastavila angažman u instituciji po osnovu ugovora o djelu na poslovima sređivanja arhivske građe do konca godine.

I pored činjenice da je institucija obustavila angažman osobe po osnovu ugovora na određeno vrijeme i dalje angažiranje iste osobe po osnovu ugovora o djelu na drugim poslovima, bez pokretanja natječajne procedure predstavlja odstupanje od navedene odredbe zakona i kao posljedicu ima netransparentan način upošljavanja.

⁹Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

¹⁰ Člankom 9. stavak 1. točka c) Zakona o radu u institucijama BiH je propisano da se javni oglas ne raspisuje za prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja opsega posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravodobno sprovesti javni oglas.

PREPORUKA 1

Arhiv je dužan upošljavanje vršiti u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, poštujući načela zakonitosti i transparentnosti.

10. JAVNE NABAVE

Arhiv je donio Plan javnih nabava za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹¹.

Prema prezentiranim podacima¹², Arhiv je u 2022. godini proveo 17 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Arhiv je proveo jedan otvoreni postupak u vrijednosti od 32.800 KM, jedan konkurentski postupak u vrijednosti od 20.256 KM. Arhiv je putem izravnog sporazuma izvršio nabave u vrijednosti od 26.047 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je **79.103** KM (49.737 KM iz tekućih izdataka i 29.366 KM iz kapitalnih izdataka).

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

10.1. Nabava polovnog službenog vozila

Na temelju odluke o pokretanju postupka javne nabave polovnog službenog vozila pokrenut je konkurentski postupak čija je ukupna planirana vrijednost 24.000 KM sa PDV-om. Tendersku dokumentaciju je preuzelo osam potencijalnih ponuđača putem Portala javnih nabava i na istu nije bilo žalbi. U predviđenom roku niti jedan ponuđač nije dostavio svoju ponudu. U ponovljenom postupku jedan ponuđač je dostavio ponudu u vrijednosti od 23.700 KM sa PDV-om, koja je odbijena zbog nepridržavanja uvjeta iz tenderske dokumentacije (izjava ili ovlaštenje dano od strane proizvođača ili generalnog zastupnika kojom dokazuje da je proizvođač ili generalni zastupnik ovlašteni distributer ponuđenog vozila).

Na trećem ponovljenom postupku, ponovo se javio samo jedan ponuđač koji je dostavio ponudu u vrijednosti od 23.700 KM. Povjerenstvo je ocijenilo da dostavljena ponuda ispunjava sve uvjete tražene tenderskom dokumentacijom. Ponuđeno je vozilo marke Citroen C4 hdi, 2018. godište. Vrijednost zaključenog ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem AS Kramar d.o.o. Ljubuški iznosi 23.700 KM. Primopredaja vozila, prema traženim uvjetima, izvršena je u predviđenom roku.

Tijekom revizije, uočili smo kako je u tenderskoj dokumentaciji tražena garancija za isporučeno polovno/staro vozilo od šest mjeseci (ista je i dostavljena) iako je *Pravilnikom o nabavi i načinu uporabe službenih vozila u institucijama BiH* određeno da je *garancija za razdoblje od minimalno četiri godine*. Nadalje, Postupcima revizije se nismo uvjerili na koji način je Arhiv odredio uvjete tehničke specifikacije predmeta nabave da isti ne može biti stariji od pet godina, da prijeđena kilometraža ne može biti veća od 150.000 km i sl. Tehnička specifikacija predmeta nabave nije sastavljena na način koji će omogućiti komparaciju ponuda. Naime, tehničkom specifikacijom ostavljena je mogućnost prednjeg

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

¹² Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

pogona ili pogona na sva četiri točka, a općepoznato je da je vozilo sa pogonom na sva četiri točka skuplje. Također, nije definirano na koji način porediti ponudu vozila starog pet godina i prijeđene kilometraže 150.000 km sa vozilom starosti jedne do dvije godine i prijeđene kilometraže npr. 30.000 km, kao i valorizaciju servisiranja vozila odnosno kriterija urednosti servisiranja vozila. Uočeno je da nije određena boja vozila tako da se Arhiv izložio riziku da mu se ponudi vozilo sa bojom koja nije primjerena službenim vozilima.

PREPORUKA 2

Arhiv je obavezan dosljedno primjenjivati kako zakonsku tako i podzakonsku legislativu prilikom nabave službenih automobila.

PREPORUKA 3

Arhiv je dužan, pored definiranja kriterija i uvjeta koje ponuđači moraju zadovoljiti u postupku javne nabave, u tenderskoj dokumentaciji jasno opisati i način na koji će se vršiti kompariranje ponuda na stvarnom konkurentskom temelju.

11. KOMENTARI

Arhiv u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Arhivu za 2022. godinu obavili su: Nevena Bugarin - viši revizor za finansijsku reviziju (voditelj tima), Osman Pačuka - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Helena Grbavac – mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Nevena Bučo - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Nevena Bugarin, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Broj: 02-16-1-782/23

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2022. godine
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Tablica I.
Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

Arhiv Bosne i Hercegovine

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	742.000	8.200	750.200	734.212	98
Bruto plaće i naknade	547.000	-12.400	534.600	528.987	99
Naknade troškova uposlenih	82.000	20.600	102.600	101.745	99
Putni troškovi	15.000	5.000	20.000	18.575	93
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	11.000	0	11.000	8.755	80
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	13.000	0	13.000	12.881	99
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	13.000	-1.000	12.000	10.486	87
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	13.000	-4.000	9.000	6.079	68
Izdaci za osiguranje	3.000	0	3.000	2.688	90
Ugovorene i druge posebne usluge	45.000	0	45.000	44.016	98
2. Kapitalni izdaci	12.000	24.000	36.000	34.358	95
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	12.000	24.000	36.000	34.358	95
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	754.000	32.200	786.200	768.570	98
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	754.000	32.200	786.200	768.570	98

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

 Ravnatelj:
 Danijela Mrda

Tablica II.
Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

Arhiv Bosne i Hercegovine

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	61	0
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	61	0
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	200.243	210.286	95
Stalna sredstva	1.498.435	1.425.862	105
Ispravka vrijednosti	1.298.192	1.223.186	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	200.243	202.676	99
Dugoročni plasmani	0	7.610	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	200.243	210.347	95
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	104.905	59.857	175
Kratkoročne tekuće obveze	31.147	9.669	322
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	73.758	50.188	147
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	200.243	202.676	99
Izvori sredstava	200.243	202.676	99
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	305.148	262.533	116

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2023. godine.

Ravnatelj:
Danijela Mrda

Tablica III.

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Arhiv Bosne i Hercegovine

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	2.364	0	2.364	5.747	243
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.000	0	1.000	4.412	441
Refundacija bolovanja iz ranijih godina	1.364	0	1.364	1.335	98
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	2.364	0	2.364	5.747	243

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine

Ravnatelj:
Danijela Mrda

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Arhiva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Arhiv) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2022. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Arhiva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.02.2023.

Ravnatelj

Danijela Mrda